

จลนิพนธ์

เรื่อง

การสำรวจเหตุผลในการเลือกใช้ยาสตรีสำเร็จรูปที่มีในท้องตลาด
ของผู้หญิงที่อยู่ในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดนครปฐม

The reason for females in Nakhon Pathom district choosing female
readymade herbal medicine selling in drugstore.

โดย

นางสาว จิรพรรณ	กีระนันท์	รหัส 0844026
นางสาว วิริญา	เตชะบุญ	รหัส 0844128
นางสาว ปฤษณา	กิ่งสุวรรณรัตน์	รหัส 0845079
นางสาว วัชรินี	เกิดเปี่ยม	รหัส 0845135

จลนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัณฑิต

ปีการศึกษา 2549

คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ชื่อเรื่องจุลนิพนธ์ : การสำรวจเหตุผลในการเลือกใช้ยาสตรีสำเร็จรูปที่มีในท้องตลาด
ของผู้หญิงที่อยู่ในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดนครปฐม

ผู้จัดทำจุลนิพนธ์ : นางสาว จิรพรรณ กิระนันท์ รหัส 0844026
นางสาว วิริญา เตชะบุญ รหัส 0844128
นางสาว ปุณณา กิ่งสุวรรณรัตน์ รหัส 0845079
นางสาว วชิรณี เกิดเปี่ยม รหัส 0845135

อาจารย์ที่ปรึกษา : ผศ.ภก. สนิทพ ไฉมยา

ปีการศึกษา 2549

บทคัดย่อ

จากรายงานการศึกษาของคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล เกี่ยวกับความนิยมในการซื้อยาแผนโบราณจากร้านขายยาในประเทศไทย พบว่า ยาที่นิยมเป็นอันดับหนึ่งคือ ยาบำรุงโลหิตสำหรับสตรี รองลงมาคือยาที่ใช้สำหรับสตรีหลังการคลอดบุตร ซึ่งยาทั้งสองกลุ่มนี้ตามหลักการแพทย์แผนไทยจัดเป็นกลุ่มยา สำหรับสตรี ซึ่งยาดังกล่าวนี้ มีสรรพคุณครอบคลุมถึงอาการประจำเดือนมาไม่ปกติ อาการจุกเสียดแน่นท้อง ช่วยขับน้ำคาวปลาในสตรีหลังคลอดบุตร และบำรุงโลหิต จึงเป็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับการใช้ยาในกลุ่มนี้ว่า ในการเลือกใช้ยาสำหรับสตรีนั้น ผู้ใช้มีเหตุผลเช่นใดในการเลือกใช้ และมีความพึงพอใจจากการใช้เพียงใด จึงได้ทำการศึกษาโดยสุ่มตัวอย่างด้วยแบบสอบถามสตรีในเขตเทศบาลเมือง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ระหว่างวันที่ 1-31 กรกฎาคม 2549

จากผลการศึกษาโดยใช้แบบสอบถามจำนวน 270 ชุด พบว่า มีผู้ใช้ยา สำหรับสตรีจำนวน ร้อยละ 38.89 (105 คน) โดยอายุผู้ใช้เฉลี่ยอยู่ระหว่าง 18-24 ปี (43.8 %) สำหรับเหตุผลในการใช้ มีผู้ใช้เพื่อวัตถุประสงค์เกี่ยวกับ ประจำเดือนและฮอร์โมน บำรุงโลหิต เจริญอาหาร และใช้ภายหลังการคลอดบุตร คิดเป็นร้อยละ 52.38 30.38 12.38 และ 3.81 ตามลำดับ สำหรับความพึงพอใจภายหลังการใช้ยาได้แยกถามเป็น 4 กลุ่ม คือ การใช้เกี่ยวกับ ระบบประจำเดือนและฮอร์โมน บำรุงโลหิตและบำรุงร่างกาย ใช้ภายหลังการคลอดบุตร และ เจริญอาหาร พบว่าผู้ใช้มีความพึงพอใจหรือรู้สึกดีขึ้นหลังจากการใช้คิดเป็น ร้อยละ 59.33 45.80 72.34 และ 43.75 ตามลำดับ

Senior Project : The reason for females in Nakhon Pathom district choosing female readymade herbal medicine selling in drugstore.

By : Jirapan Keeranand 0844026
 Wiriya Techaboon 0844128
 Pritsana Kingsuwanarat 0845079
 Watcharinee Kerdpiam 0845135

Advisor : Sinthop Chomya

Year : 2006

Abstract

Reported from the Faculty of Pharmacy, Mahidol University which was survey on Traditional Herbals Medicine used on drug stores in Thailand shown that the first and second popular drugs are herbal drugs use for Blood tonic and for after new born. Both of them are category in Thai Traditional Medicine as Women Herbal Medicine which indication including use for amenorrhea, dyspepsia, excretion fluid after newborn and blood tonics. This reasons to interesting to study about the remedies traditional herbals medicine used in women about which indications that they want to use for and the pleasure after used. This survey sampling women in Mueng district Nakornprathom province between 1-31 June 2006.

The result from 270 questionnaire found that women are used or used to Women Herbal medicine are 38.89 % (105) and average age are between 18 – 24 (43.8%) . The reason to used are menstrual and hormone , blood tonic and nourishment, for after new born and appetite are 52.38 % , 30.38% ,12.38 % and 3.81 % respectively. For the pleasure after used are category in 4 group, menstrual and hormone, blood tonic and nourishment ,used after new born and appetite, the women which feel better after used the drugs are 59.33%, 45.80 % , 72.34% and 43.75% respectively.